POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de Gemeenteraad

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
12 november 2026	2600030519	L. Hulshof
UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER

ONDERWERP
Voortgangsrapportage Onze Jeugd, Onze Zorg eerste halfjaar 2026

Geachte leden van de Raad,

Met de strategienota Onze Jeugd, Onze Zorg werken we in Enschede aan het verbeteren van de jeugdzorg in onze stad. Met 47 maatregelen willen we ervoor zorgen dat jongeren betere jeugdzorg ontvangen, minder jongeren afhankelijk zijn van (zware) jeugdzorg en kinderen zo veel mogelijk thuis op kunnen groeien.

Met deze brief informeren wij u over de voortgang in het eerste halfjaar van 2026. De bijgevoegde voortgangsrapportage sluit aan op de rapportage over het jaar 2025, die op 25 april 2026 met uw raad is gedeeld.

Tijdens de begrotingsbehandeling is u op 3 november 2026 toegezegd dat we een technische sessie over Onze Jeugd, Onze Zorg organiseren voor (nieuwe) raadsleden. In de sessie lichten we de aanleiding, het proces van totstandkoming, de beoogde doelen en de bijbehorende indicatoren van de nota toe. In de raadsbrief van de eerste voortgangsrapportage is uitgelegd waarom gekozen is voor het monitoren van 11 indicatoren.

Hoofdbeeld eerste halfjaar 2026
Het beeld is gemengd. De ingezette maatregelen zorgen voor beweging, vooral bij het thuis opgroeien van jeugdigen en het organiseren van ondersteuning in de buurt. Tegelijkertijd blijft de druk op de jeugdhulp groot. Het aantal jeugdigen met jeugdhulp neemt toe door autonome groei[1], verlengingen en beperkte uitstroom. Sturing op instroom, zorgduur en uitstroom blijft daarom nodig.

Jeugdhulp met verblijf blijft kwetsbaar
We willen dat jongeren zo veel mogelijk thuis opgroeien. Het regionale coördinatiepunt Wonen en Verblijf en de ambulante alternatieven voor verblijf, moeten de instroom in jeugdhulp met verblijf beperken. Het effect is deels zichtbaar in de cijfers. We zien dat inderdaad meer jeugdigen thuis opgroeien. De vraag naar en beperkte beschikbaarheid van passende plekken blijven echter druk zetten op het systeem. Dit najaar hebben we met het aannemen van Prioritaire Agenda Jeugdzorg een belangrijke stap gezet om op dit punt beter samen te werken.

[1] Met autonome groei bedoelen we groei die geen relatie kent met demografische ontwikkelingen en/of effecten van beleid.

We investeren met 14 gemeenten onder meer stevig in de versterking van onze coördinerende jeugdhulporganisatie OZJT. Zo werken wij regionaal verder aan ambulante alternatieven., passende gezinshuisplekken en toekomstbestendige pleegzorg.
Lokaal ondersteunen we het pleegoudernetwerk en onderzoeken we de inzet van Mockingbird, zodat pleeggezinnen eerder ondersteuning krijgen en plaatsingen stabieler worden.

Doorplaatsingen vragen aandacht
We willen dat jeugdigen zo veel mogelijk direct passende hulp krijgen (‘matched care’). Het hoge aantal doorplaatsingen in het eerste halfjaar van 2026 is daarom een aandachtspunt. Doorplaatsingen zijn belastend voor jeugdigen en gezinnen en kunnen leiden tot langere trajecten en hogere kosten. Met de maatregelen uit de strategienota zetten we in op een scherpere analyse van wat er achter de hulpvraag speelt (‘de verklarende analyse’) en op meer regie bij complexe casuïstiek om doorplaatsingen te voorkomen.

Ondersteuning dichtbij krijgt meer vorm
Door de inzet van praktijkondersteuners Jeugd bij huisartsen, wijkcoaches op scholen en wijkteammedewerkers in de stadsdelen maken we ondersteuning eerder en laagdrempeliger beschikbaar. Hierdoor is een maatwerkvoorziening niet altijd nodig. Het wijkteam zet in elk stadsdeel ambulante medewerkers in via het initiatief Hulp om de Hoek (maatregel 22). Met Hulp om de Hoek versterken we het zelf hulp verlenen, de samenwerking tussen welzijn en wijkteams en brengen we in beeld welke voorzieningen in de sociale basis nodig zijn. Hulp om de Hoek is inmiddels actief in Boswinkel-Boekelo, Wesselerbrink-Noord, Pathmos-Stevenfenne en Centrum (Bothoven). In 2026 is ook de implementatie gestart in Oost-Binnen (Stokhorst, Velve, Ribbelerbrink) en Noord (Twekkelerveld).

Inkoop Jeugdhulp
Per 1 januari 2026 is de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdhulp in werking getreden. Deze wet verplicht gemeenten om een groot deel van de jeugdhulp regionaal in te kopen. Alleen lichtere vormen van begeleiding en behandeling mogen nog lokaal worden georganiseerd. De huidige overeenkomsten jeugdhulp worden verlengd tot en met 2030. De verlenging biedt ruimte om overeenstemming met de andere Twentse gemeenten te bereiken over een andere manier van inkopen. De inzet van Enschede is daarbij, zoals verwoord in het coalitieakkoord, om de werkwijze in onze regio ingrijpend te veranderen. Minder aanbieders, meer gezamenlijke verantwoordelijkheid, partnerschap en andere financieringsvormen. De verlenging geeft tijd om met de 14 gemeenten overeenstemming te bereiken over dergelijke veranderingen en een dergelijk nieuw systeem zorgvuldig voor te bereiden en in te voeren. Ook ontstaat zo tijd om de huidige uitvoering en samenwerking verder door te ontwikkelen, ervaringen en inzichten op te doen en de ontwikkelopgaven uit de Prioritaire Agenda Jeugdzorg verder uit te werken. Alle opgedane inzichten worden gebruikt om voor de zomer van 2027 fundamentele keuzes te maken voor een steviger inkoop wat betreft inrichting, bekostiging en organisatie jeugdzorg.

Tegelijkertijd werken we in Enschede verder om ondersteuning in de nabijheid van jongeren en gezinnen vorm te geven en keuzes te maken over de manier waarop we de jeugdzorg in onze wijken en rondom onze scholen willen vormgeven. Om uw raad in positie te houden in dit proces organiseren we graag een technische sessie over de inkoop. Tijdens de sessie lichten we de ontwikkelingen met betrekking tot de inkoop toe. Hierna informeren we u verder.

Financiële druk blijft ondanks extra rijksmiddelen
Het tekort ten opzichte van de rijksmiddelen neemt in 2026 af door extra incidentele rijksmiddelen. Deze middelen hangen samen met de eerste landelijke rapportage van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd, onder voorzitterschap van mevrouw Van Ark. Begin 2027 volgt een volgende landelijke rapportage waaruit meer duidelijkheid moet

blijken over de ontwikkelingen van de afgelopen jaren en het effect daarvan op de landelijke besparingen, zoals vastgelegd in de hervormingsagenda.
Daar staat tegenover dat het exploitatietekort oploopt door het verschil tussen contractuele tariefindexatie, gemeentelijke budgetindexatie en door de autonome groei van het jeugdhulpgebruik.

Met de maatregelen uit de strategienota Onze Jeugd, Onze Zorg zetten we belangrijke stappen. Hoewel de uitvoering op een aantal maatregelen meer tijd vraagt, verwachten we in 2026 een aanzienlijk deel van de taakstelling te realiseren. We halen echter (nog) niet de volledige taakstelling behorend bij het maximumscenario voor het jaar 2026.

Vervolg
We blijven consequent en gericht doorwerken aan de maatregelen uit Onze Jeugd, Onze Zorg. Het verbeteren van de jeugdzorg in onze stad is een kwestie van lange adem en vraagt om vasthoudendheid en eenduidigheid. We zien duidelijk dat een aantal thema's zoals doorplaatsingen en uitstroom extra aandacht vraagt. We blijven ons nadrukkelijk inzetten voor de uitvoering van de bijbehorende maatregelen.

In april 2027 rapporteren we opnieuw over de stand van zaken, dan blikken we terug op het hele jaar 2026.

We verwachten u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de Secretaris, de Burgemeester,

(M.W. de Graaf) (R.W. Bleker)